

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

9. An Confessarius dicens aliquem pœnitentem in confessione sibi
scrupulis ontundere caput, frangat Sigillum? Et obiter docetur, quod
Clemens VIII. anno 1592. edidit Decretum, quo præcipit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

§. 1. **R**espondeo negatiuè, quia paruitas matèrie non obstat, quominus hic reperiat integræ ratio irrequerentiæ, & offensionis Dei, sicut etiam sit in periurio assertorio, & similibus, quod vt intelligatur, aduerto actam illam obligationem celandi peccata confessâ non esse in eo fundatam, quod peccata, quæ celantur, sint magna, sed in eo potius, quod res maximi momenti sit, & profus necessaria, totum negotium confessionis esse secretum. Alioqui si ex eo, quod parua culpæ sit peccatum, quod reuelatur, colligere liceat etiam esse parua culpæ ipsam reuelationem; licetbit etiam ex eo quod non necessariò confiteamur venialia, inferre quod ipsa confessâ non necessariò celentur, aut ex eo, quod secretiores defectus corporis, aut natalium in confessione detecti, non sint peccata, eos etiam non esse celandos. Quare non dubitauit Henriquez dicere contrariam sententiam non esse probabilem, cui libenter adtipulor, præsertim cum reuelate confessionem sit intrinsicè malum, & ex genere suo mortale; venialium autem confessio sit absolute confessio, & eorum reuelatio in proposito sit absolute reuelatio confessionis, præsertim cum etiam vnius peccati venialis confessio sit absolute sacramentalis confessio. ergo, &c. Et hæc omnia docet Malderus tract. de sigillo confess. cap. 3. cui adde Doctores, quos citat & sequitur Pater Leo de offic. Confess. part. 1. recoll. 7. num. 43. quibus adde Baldellum in disput. Theolog. tom. 1. lib. 3. disput. 14. num. 13. Vide etiam Faustum de Sac. Pen. lib. 7. q. 56. qui optime inuehitur contra Ledesnam, qui ausus est asserere non esse peccatum mortale sacrilegij reuelare vnum veniale in specie alicuius penitentis in confessione auditum; modò circumstantes nullo modo intelligant in confessione fuisse auditum. Similiter cauendum est à doctrina Soci in 4. dist. 18. q. 4. art. 5. & de secreto. memb. 3. q. 4. vbi licet contrarium teneat dicit tamen id esse probabile.

RESOL. VII.

An confessarius asserens, verbi gratia, Petrum confessum fuisse, plura peccata venialia frangat sigillum?

Et quid, si dixerit penitentem fecisse, seu confessum fuisse peccata venialia, non addendo plura?

Et curissime notatur non excusari à fractione sigilli eum, qui dixerit Petrum, verbi gratia, graua peccata venialia sibi esse confessum. Ex part. 5. tract. 11. Ref. 49.

§. 1. **V**idetur negatiuè respondendum, quia sigillum tunc frangitur, quando reuelatur peccatum mortale in genere, vel veniale in specie; sed in casu nostro hoc non accidit: ergo, &c.

2. Verum affirmatiuam sententiam docet Hurtado disp. 12. de Penit. diff. 4. quia qui dicit, aut aliter significat penitentem fecisse, aut confessum fuisse plura venialia, reuelat quod est occultum, quia occultum est penitentem plura venialia fecisse: secus est autem, si dixerit penitentem fecisse, seu confessum fuisse peccata venialia non addendo plura, quia tunc non reuelat peccatum occultum, quia manifestum est, eum qui confitetur, & absoluitur, fecisse, & confiteri ad minus venialia. Ita ille.

3. Notandum est etiam hic, quod Malderus tract. de sigillo, cap. 12. etiam non excusat eum à fractione sigilli, qui dixerit Petrum, v. gr. graua venialia sibi esse confessum.

RESOL. VIII.

An frangat sigillum, qui dicit, Petrus, v. gr. in confessione suis minutissimis peccatis scrupulose caput obtudit? Ex part. 5. tract. 11. Ref. 50.

§. 1. **H**æc verba frequenter Confessarij dicere solent, & in tali casu frangere sigillum docuit nouissime iacobus Granado in 3. part. de Sacram. contr. 6. tract. 11. disp. 5. n. 3. quia quidquid penitentis est aliquo modo ignominiosum, & gignit erubesceniam, non potest manifestari nisi violato sigillo; qui autem est, qui non erubescat, aut aliquando dolat, si audiat se ita confiteri, vt caput obtudet Confessario suis natiis, aut se occupare impertinentibus scriptis Confessarios? Itaque infirmam esse contrariam fundamentum Doctorem, nam hæc, & similes locutiones non declarant peccata venialia solum in generali, sed in speciali significant nimietatem & defectum, quem non habent multi alij, qui & venialia plura, imò & mortalia committunt. Accedit quod nomen scrupulosus, si proprie sumatur, significat inordinem, qui propter ignorantiam, aut nimium impetrem putat esse peccatum, quod ne probabiliter quidem est culpa, idque non semel & iterum, sed sæpe sapius: ergo qui eum in confessione cognouerit, manifeste declarat aliquem penitentis defectum, & talem sanè vt multis ruborem iniiciat, cum eo nomine appellantur: ergo frangit sigillum. Ita Granado.

2. Sed contraria sententia est communis inter DD. quos ille hic non refert; & ratio est, quia in tali casu non manifestatur aliquod peccatum in particulari, & nomen scrupulosus communiter denotat hominem timoratum, & qui abstinere vult ab his, etiam quæ licita sunt, sed aliquod periculum afferunt, in quo tenet etiam ipse Granado concedit non frangi sigillum. Verum his non obstantibus consulo Confessarios etiam ab his locutionibus omnino abstinere. Vnde non desinam hic apponere verba Agidij de Coninch de Sacram. disp. 9. dub. 1. n. 11. vbi licet infertur eum non frangere sigillum, qui dicit Petrum solere sibi obtundere caput minutissima peccata confitendo. Sed est talis directè non frangat sigillum, talem tamen & periculosè hoc dicit; nam videtur innuere talem esse scrupulosum, aut saltem facile posset audientibus talem ingerere opinionem; atque ita indirectè sigillum frangere. Ita ille, & ego.

RESOL. IX.

An Confessarius dicens aliquem penitentem in confessione sibi scrupulis obtundere caput, frangat sigillum?

Et obiter docetur, quod Clem. VIII. anno 1592. edito Decreto, quo precipit Superioribus Regularium, vt diligentissime caneant, ne ea notitia, quam in confessione de aliorum peccatis habuerunt, ad exteriorem gubernationem vtantur.

Sed queritur, an hoc Decretum non ad omnes Confessarios, sed ad eos, qui Superiores sunt, vel deinceps erunt, dirigatur tantum?

Et an, non obstante dicto Decreto, possit probabiliter sustineri, licere Superiori ob peccatum in confessione cognitum priuare subditos officio ad naturam amonibilibus?

Et licere etiam Superiori, vel cuiuslibet alij negare suffragium penitenti, quem solum per confessionem agnouit esse indignum ad Officium, vel Prælatum?

Et negare subditis licentiam exeundi foras, alloquendi externos, claudendi fenestras, & alia huiusmodi faciendi? Ex part. 10. tr. 12. & Misc. 2. Resolut. 34.

do numero nono, ubi firmat dictum Decretum non ad Confessarios, sed ad eos qui Superiores sunt, vel deinceps erunt, dirigi, nec eis etiam prohibere aliqua quae non exercentur vere circa personam Penitentis, licet contra ipsam aliquando recurrant ut vigilantius Confessarium custodire res suas, seruo furaci pecuniam, vel arcae claves committere, Superiorem claudere fores, unde idem sciuit ex Confessione aliquem de nocte furtim exire, Sacerdotem se domi continere, vel Missam non celebrare, quia in Confessione sciuit insidias, & similia, quae communiter consueverunt esse positiones alicuius impedimenti, quo posito penitens absque suo aliquo extrinseco incommodo impeditur, quo minus in peccatum ruat.

3. Adde etiam, quod Leandrus de Sacrament. 10. mo primo. tractat. quinto, disputatione, decima, quaestione 63. & 64. putat non obstante dicto decreto, posse probabiliter sustineri, licere Superiori ob peccatum in confessione cognitum, private subditos Officiis ad nutum amovibilibus. Et licere etiam Superiori, vel cuilibet negare suffragium Penitentis, quem solum per Confessionem cognoscitur indignum esse ad Officium, vel Praelaturam. Quae etiam idem Leandrus, quaestione sexagesima-septima, an liceat Superiori ob notitiam Confessionis, negare subditis licentiam exeundi foras, alloquendi externos, claudendi fenestras, & alia huiusmodi faciendi? & affirmative respondet: sed ego his non assentior, praesertim primis duobus casibus a Leandro adductis. Vide etiam me citato Martinum de San Ioseph in Mon. Confess. tom. 1. libr. 1. tract. 29. de Penitent. num. 12. & 13. cum doctissimo Patre Amico in Cur. Theolog. tom. 8. disputatione decimatercia, sectione sexta, num. 42. & notat Caspensem, in Cur. Theolog. tom. 2. tract. 24. disputatione septima, sectione quinta, num. 31. firmare, quod licet dictum Decretum Clementis solum loquatur de Superioribus, & de vii notitiae ad exteriorem gubernationem, tamen ex eius verbis necessarium colligitur idem de omnibus dicendum esse.

Sup. hoc lege doctrina Res. & s. anor. secunde huius Resol. & Res. anor. leg. Sup. hoc signanter infra in Res. 17. & lege etiam alias Res. eius not.

§. 1. DE hac questione egi in part. 5. tract. 11. *resolut. 50. & negativae sententiae adhaesi. Sed novissime nominatim contra me insurgit Tamburinus Opuse. de Confess. in Append. cap. 3. num. 17. imo illam, nec ut probabilem admittit, quod valde miror, quia illam tenent 15. Auctores, quos me citato etiam sequitur Leandrus, de Sacrament. tom. 1. tractat. 5. disput. 10. q. 35. quibus adde Trullench de Sacram. lib. 2. cap. 8. dub. 4. num. 8. Martinum de San Ioseph in Mon. Confess. tom. 1. lib. 1. tract. 22. de Penit. num. 10. ubi sic ait: Tampoco le quabrante el Confessor, que dixe, que fulano penitente es escrupuloso, porque esto antes es indicio de buena conciencia, ni el que dixe, que con sus menudissimos pecados le quiebra la cabeza, y le da pesadumbre. Ita ille. Videat igitur Pater Tamburinus, si ego immerito hanc sententiam communem vocaverim. Et ratio est, quia per hos modos loquendi nullum mortiferum in genere, ne peccatum veniale in specie reueletur: Ergo. Poterat igitur hanc sententiam tanquam probabilem admittere Tamburinus, licet ego ubi supra, adnotaui, quod deberent Confessarii ab hoc modo loquendi abstinere. An vero dicendum sit de aliis exemplis, quos contra Cardinalem Lugo, non admittit Tamburinus loco citato: remitto iudicandum Lectoribus, sufficit mihi exemplum meum de scrupuloso defendisse, quod contra me non admisit Tamburinus.

2. Notandum est hic obiter Lessium in tertia parte D. Thoma, quaestione undecima, de Sigillo Confess. artic. 1. dub. 2. num. 6. & 7. docere, quod Clemens VIII. anno 1592. die 26. Maij edidit decretum, quo praecipit Superioribus Regularium, ut diligentissime, caveant, ne ea notitia quam in confessione de aliorum peccatis habuerunt, ad exteriorem gubernationem vntantur. Possent tamen incidere casus, in quo Superiores ea scientia tenerentur vti; quia contraria sententia est probabilis. Nec ideo humanum potest efficere, ut sententia probabilis non possit vti, quando id necessarium est ad ingens malum impediendum. Ita Lessius: Sed tu cogita ex Cardinali Lugo, Pater Auerla de Sacrament. Penitent. quaestione decima octava, sectione 8. deducit ex natura ipsa rei & ratione Sacramenti, hunc vsum esse vniuersaliter illicitum, quia aliqui non potuissent a Pontifice Praelatis Regularibus prohiberi. Si enim per se licitus esset in quibusdam etiam casibus esset necessarius ex praeepto ad vitandum grauissimum aliquod detrimentum: quare non potuissent in iis casibus prohiberi: sed tamen sine exceptione vniuersaliter prohibetur. Verum potius intentum Pontificis in eo decreto fuisse videtur, ita cautos, & totos reddere Regulares, pro quibus illud edidit ut absque vilo timore huiusmodi vsum suam peccata integre confiteantur: quod nempe etiam si aliqui talis vsum per se licitus esset, tamen sua lege prohibuit, potens & volens prohibere. Qua prohibitione facta, iam nec etiam praetextu illius sententiae tanquam aliqui probabilis, licitum est Praelatis Regularibus in praxim deducere talem vsum. Neque vero si fuisset antea licitus, sequebatur fore etiam debitum ex praeepto, ut propterea a Pontifice prohiberi non possit: siquidem adhuc non fuisset, ut iam statuimus. Sed ut dixi, de his omnibus, Tu cogita; sicut etiam de doctrina Patris Tamburini, ubi supra, capitulo sexto, §. secun-

RESOL. X.

An sit contra sigillum confessionis dicere, non absolui penitentem v. g. Paulum? Sed difficultas est, an idem dicendum sit, si Confessarius interrogatus, an Petrum absoluerit, respondeat: Ego eum non absolui, quia nondum confessionem finiuisset propter superueniens impedimentum? Et an sine fractione sigilli Confessarius dicere possit non absolui Petrum, quia nondum perfecit confessionem? Et an dicti Confessarii, si in supradictis casibus frangant sigillum, debeant puniri poena ordinaria inflicta contra fractores sigilli? Et notatur, Confessarium, qui de publico peccatore asserit illum confessum esse suum peccatum, frangere sigillum. Et quid, si Confessarius asserat de publico peccatore non illum absoluisse, quia non vidit penitentiam publicam de peccato, aut quia scandalo publico non satisfecit? Ex part. 5. tr. 11. Res. 42.

§. 1. Negativè responder Henrquez lib. 6. cap. 2. num. 5. & ante illum Caietanus in summ. ver. Confessori necessaria: quia possunt esse plures causae honestae, ob quas penitens absque eius defectu non absoluitur, ut quia confessio nondum sit completa, vel quia Confessarius difficilis noluit absolueri, &c.